

Sygn. akt IX Ka 356/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Rafał Sadowski

Sędziowie SO Marzena Polak (spr.)

SO Mirosław Wiśniewski

Protokolant st.sekr.sądowy Magdalena Maćkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu Bożeny Mentel

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013 roku

sprawy **K. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a § 1 i 4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 26 kwietnia 2013 roku sygn. akt VIII K 405/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla punkty II, III i VI;

2. karę pozbawienia wolności wymierzoną w punkcie I obniża do 6 (sześciu) miesięcy;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych za II instancję, a wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 356/13

UZASADNIENIE

K. K. został oskarżony o to, że:

w dniu 12 marca 2013 roku ok. godz. 20:20 w m. C. ul. (...), kierował samochodem marki (...) o nr rejestracyjnym (...) po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości: I badanie godz. 17:43-0,66 mg/1, II badanie godz. 17:58-0,68 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, czym umyślnie naruszył przepisy ruchu drogowego, przy czym uprzednio był skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 19.11.2009r. sygn.. akt X K 1185/09,

tj. o czyn z art. 178a§1 i 4 kk

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie VIII K 405/13:

I. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego występki z art. 178a§1 i 4 kk i za to na podstawie art. 178a§4 kk wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69§1 i 4 kk, art. 70§1 pkt 1 kk i art. 73§1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na 4 (cztero) letni okres próby, oddając go w tym okresie pod dozór kuratora sądowego,

III. na podstawie art. 71§1 kk w zw. z art. 33§3 kk orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wysokości 30 (trzydziestu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych,

IV. na podstawie art. 49§2 kk zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w W. świadczenie pieniężne w kwocie 200 (dwustu) złotych,

V. na podstawie art. 42§2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 (trzech) lat,

VI. na podstawie art. 72§1 pkt 5 kk nałożył na oskarżonego obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu,

VII. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, wydatkami poniesionymi w sprawie obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł prokurator zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.**

Wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby przy dozorze kuratora sądowego, obowiązku powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, grzywny, świadczenia pieniężnego i zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat w następstwie wyrażenia błędnego poglądu, że kara ta spełni zadania z zakresu prewencji ogólnej i szczególnej podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonych w sprawie okoliczności uzasadnia ocenę, że tylko bezwzględna kara pozbawienia wolności oraz 5-letni okres zakazu prowadzenia pojazdów zrealizuje wobec oskarżonego cele kary.

W związku z powyższym zarzutem prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie punktów II, III i VI oraz orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów z punktu V na 5 lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora była generalnie zasadna.

Nie kwestionując trafności ustaleń faktycznych wskazujących na winę oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu prokurator trafnie wskazał, że w sprawie nie zachodziły podstawy do warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej oskarżonemu kary. Niezależnie od zarzutów apelacji sąd odwoławczy dostrzegł też, że wymiar kary jest rażąco surowy, dlatego również w tym zakresie zaskarżony wyrok zmienił.

Jeśli chodzi o wymiar kary to zdaniem sądu odwoławczego kara 10 miesięcy pozbawienia wolności nie uwzględnia w stopniu należytych dyrektyw sądowego wymiaru kary, o których mowa w art. 53 kk, a w szczególności nie odzwierciedla należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz stopnia winy oskarżonego. Mimo, że poziom stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu nie był niski, to jednak nie ma podstaw by twierdzić, że oskarżony znajdował się w stanie upojenia alkoholowego. Z akt sprawy nie wynika też by jadąc samochodem w stanie nietrzeźwości stworzył jakiegokolwiek zagrożenie w ruchu drogowym. Oskarżony został zatrzymany do kontroli lecz z notatki policyjnej nie wynika by zatrzymanie wiązało się z przekroczeniem przez oskarżonego przepisów ruchu drogowego. Nadto istotne jest to, że oskarżony zdecydował się prowadzić samochód po spożyciu alkoholu nie z własnej swawoli czy zachcianki lecz dlatego, że uległ namowieniu kolegi, który prosił go o przewiezienie w konkretne miejsce. Powyższe okoliczności świadczą o tym, że stopień winy oskarżonego i stopień szkodliwości jego czynu nie był wysoki. Poza tym oskarżony przyznał się w toku

postępowania do winy składając szczerze o rzeczowe wyjaśnienia, co świadczy o tym, że rozumie naganność swojego zachowania.

Powyższe argumenty przekonały, iż kara orzeczona w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności jest zbyt surowa i należało ją złagodzić do poziomu 6 miesięcy. Tak ukształtowana kara jest w ocenie sądu odwoławczego adekwatna zarówno do stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, jego zawinienia a także uwzględnia wszystkie okoliczności towarzyszące popełnieniu czynu. Jest ona też wystarczająca - z uwagi na uchylenie orzeczenia o warunkowym zawieszeniu jej wykonania (o czym niżej) - do realizacji celów kary.

Odnosząc się natomiast do głównego zarzutu apelacji należy wskazać, że prokurator trafnie przywołał argumenty, w świetle których ocena sądu I instancji o istnieniu w stosunku do oskarżonego podstaw do warunkowego zawieszenia wymierzonej mu kary nie mogła się ostać. Rzeczywiście bowiem właściwa ocena warunków indywidualnych oskarżonego oraz jego dotychczasowego sposobu życia przemawia za orzeczeniem wobec niego bezwzględnej kary pozbawienia wolności.

Przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 69 § 4 kk zdanie drugie, wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim oraz sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a §4 kk sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Do tej kwestii Sąd Rejonowy w ogóle się nie odniósł, pomijając zupełnie regulację art. 69 § 4 kk. Tymczasem przy ocenie czy mamy do czynienia ze szczególnie uzasadnionym wypadkiem pozwalającym na warunkowe zawieszenie wykonania kary należy uwzględnić podmiotowe i przedmiotowe okoliczności relewantne z punktu widzenia oceny prognozy kryminologicznej.

W rozważanej sprawie nie zachodzi żaden szczególny wypadek, o którym mowa w art. 69 § 4 kk. Nie uzasadnia przyjęcia takiego szczególnego wypadku przyznanie się oskarżonego do winy czy wyrażenie przez niego skruchy a tylko te okoliczności są w sprawie łagodzącymi i tylko one mogłyby ewentualnie stanowić podstawę do sięgnięcia w stosunku do oskarżonego po instytucję probacji. Pozostałe okoliczności działają na niekorzyść oskarżonego. Analizując bowiem dotychczasową postawę oskarżonego nie można nabrać przekonania, że warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności wystarczające będzie do osiągnięcia wobec niego celów kary. Trafnie dostrzegł prokurator, że oskarżony po uprzednim skazaniu go w 2009 roku w sprawie X K 1185/09 za czyn z art. 178a § 1 kk zaraz po zakończeniu okresu próby wyznaczonym w/w wyrokiem, kolejno w lutym 2013 roku i w marcu 2013 roku prowadził samochód w stanie nietrzeźwości. Za czyn popełniony w lutym 2013 roku został zresztą ostatnio skazany przez Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 23 maja 2013 roku w sprawie VIII K 225/13. Poza tym należy pamiętać, że oskarżony ma jeszcze na swoim koncie wyrok skazujący za czyn z art. 229 §1 w zw. z art. 229 § 3 kk (wyrok z 2010 roku w sprawie VIII K 833/09).

Dotychczasowy sposób życia oskarżonego nie uzasadnia zatem przekonania, że perspektywa możliwości wykonania kary pozbawienia związana z warunkowym zawieszeniem wykonania kary stanowić będzie dostateczną gwarancję, iż nie powróci on na drogę przestępstwa, w tym że po raz kolejny nie będzie prowadził samochodu w stanie nietrzeźwości, co mu się zdarzyło do tej pory już trzy razy. Nadto należy zważyć, że oskarżony otrzymał już w przeszłości szansę na resocjalizację w warunkach wolnościowych gdyż w sprawie X K 1185/09 wymierzono mu karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 3-letni okres próby lecz szansy tej nie wykorzystał właściwie.

To wszystko przekonuje, że oskarżony wykazuje lekceważący stosunek do wydawanych wyroków i orzekanych kar. Wyrok w sprawie X K 1185/09 za czyn z art. 178a § 1 kk nie zrealizował celów wychowawczych gdyż oskarżony w lutym 2013 roku popełnił identyczne przestępstwo, a zatrzymanie go w lutym 2013 roku nie powstrzymało go przed prowadzeniem samochodu w stanie nietrzeźwości w marcu 2013 roku, o co toczy się niniejsza sprawa. Zdaniem sądu odwoławczego nic nie pozwala przyjąć, że w sprawie zachodzi szczególny wypadek uzasadniający warunkowe zawieszenie wymierzonej oskarżonemu kary. Przeciwnie, uprzednia karalność oskarżonego i jego dotychczasowa postawa przekonuje, że kara z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie spełniłaby celu prewencyjnego.

Mając na uwadze powyższe sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył orzeczoną w stosunku do oskarżonego karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy ale jednocześnie uchylił orzeczenie w przedmiocie

warunkowego zawieszenia wykonania tejże kary zawarte w punkcie II zaskarżonego wyroku oraz zawarte tamże orzeczenie o dozorze kuratora sądowego.

W konsekwencji powyższej zmiany, Sąd Okręgowy uchylił także orzeczenie o karze grzywny zawarte w punkcie III zaskarżonego wyroku oraz orzeczenie o obowiązku powstrzymywania się od nadużywania alkoholu z punktu VI wyroku, bowiem uchylenie orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary spowodowało, że odpadła podstawa do wymierzenia kary grzywny w trybie art. 71 §1 kk jak i orzeczenia obowiązków probacyjnych z art. 72 kk.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok sąd odwoławczy utrzymał w mocy gdyż brak było uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze będące podstawą do uchylenia lub zmiany wyroku z urzędu w dalszej części.

Prokurator domagał się jeszcze we wnioskach apelacji podwyższenia wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jednak sąd odwoławczy nie dostrzegł takiej potrzeby. Zresztą prokurator formułując zarzut niewłaściwego ukształtowania orzeczenia o środku karnym nie przywołał jakichkolwiek argumentów, które miałyby świadczyć o tym, że zakaz prowadzenia pojazdów został orzeczony na zbyt krótki okres i by 3-letni okres tego zakazu był nieadekwatny do okoliczności czynu. Poza tym należy podkreślić, że z uwagi na uchylenie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności nie sposób uznać by za koniecznością wydłużenia okresu zakazu przemawiała potrzeba zapewnienia realizacji celów kary. Te niewątpliwie spełni bowiem bezwzględna kara pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy, na podstawie art. 635 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk, zwolnił oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych za II instancję obciążając tymi wydatkami Skarb Państwa, albowiem przemawiają za tym względy słuszności wszak postępowanie odwoławcze zostało wszczęte a zaskarżony wyrok uległ zmianie nie z uwagi na postawę oskarżonego lecz na skutek błędów Sądu Rejonowego.